

מסכת מגילה

1. מהו פרוז ומהו כרך?
  - a. מגילת אסתר ט:טו-יט עם רש"י
  - b. מסכת מגילה ג: גופא...בנחל'
  - c. שו"ע או"ח סימן תרפח:א-ד עם מ"ב
2. דין ציבור במקרא מגילה
  - a. מסכת מגילה ב. משנה עם רש"י
  - b. מסכת מגילה ה. 'אמר רב...הא דרב אסי' עם רש"י
  - c. ר"ח מגילה ה. 'אמר רב...לא יצא'
  - d. מסכת מגילה יט. 'אמר רב יהודה אמר שמואל...שנו'
  - e. תוס' מגילה ה. ד"ה הוה, רי"ף מגילה ג. 'אמר רב' עד המשנה, ר"ן שם
  - f. מסכת מגילה ג. 'משפחה ומשפחה...מקרא מגילה' תוס' ד"ה מבטלין
  - g. ר"ן על רי"ף מגילה ג. 'הוה עובדא...ובאין לשמוע עם הצבור'
  - h. ר"ן על רי"ף מגילה ו: ד"ה ומחו
  - i. שו"ע או"ח סימן תרצ"ח, סימן תרפז:ב, מ"ב ס"ק ז
3. אדר ראשון ואדר שני
  - a. מסכת נדרים סג.-: משנה וגמרא עליה
  - b. רא"ש נדרים ח:ב 'גמרא תנינא...'
  - c. רמב"ם הלכות נדרים יו
  - d. מסכת מגילה ו: משנה וגמרא עליה עד השנית
  - e. שו"ע או"ח סימן תקסח:ז, מ"א ס"ק כ
  - f. שו"ע או"ח סימן תרצז, שיערי תשובה ס"ק א, כל מ"ב
  - g. שו"ע או"ח סימן נה:ד
4. מגילה: ספר או אגרת
  - a. מגילת אסתר ט:כ-לב, א:כב, ב:כג, ג:יג, ו:א, ח:ה, ח:י,
  - b. מסכת מגילה יט. 'ואמר רב חלבו אמר רב חמא...שנו' בדף יט: רש"י
  - c. מסכת מגילה יז. משנה, דף יט. 'על...: עד משנה
  - d. מסכת מגילה טז: 'דברי שלום...תורה' עם רש"י
  - e. מסכת מגילה ז. 'אמר רב...כרבי יהושע', תוס' ד"ה נאמרה, ריטב"א ד"ה א"ר
  - f. רמב"ם הלכות מגילה ב:ט, הלכות אבות הטומאה ט:ו
  - g. טור או"ח סימן תרצא 'עד...תגין'
  - h. חדושי מר"ן גרי"ז הלוי הלכות מגילה ב:ט
  - i. רי"ף מגילה ג. 'וכתב רב האי עד משנה
  - j. שו"ע או"ח סימן תרצא:א, מ"ב ס"ק ז, שער ציון אות ד, סימן תרצ"ז
5. חייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע
  - a. מסכת מגילה ז. 'אמר רבא...חובתו' עם רש"י

- b. רי"ף מגילה ג. 'אמר רבא...: מאור שם, ר"ן שם ד"ה גמרא
- c. רמב"ם הלכות מגילה ב:טו הגהות מיימונית שם אות ב
- d. ראבי"ה מסכת מגילה סימן תקס"ד
- e. שו"ע או"ח סימן תרצה:ב, מ"ב ד"ה ד-י, ביאור הגר"א שם
- f. ספר האשכול הלכות חנוכה ופורים דף 27

6. לשון וחכמה יוונית

- a. ספר בראשית י:ב-ה, ט:כז עם רש"י
- b. מסכת מגילה ח: משנה שנייה, דף ט: 'אמר רבי אבהו...'
- c. ירושלמי מגילה א:ט 'אמר רבי יונתן...בדיבור' 'תני רבי שמעון...אלא יוונית'
- d. מסכת סוטה מט. משנה, דף מט: 'ת"ר...למלכות'
- e. מסכת בבא קמא פב:פג. 'תנו רבנן כשצרו...'
- f. שטמ"ק בבא קמא פג. ד"ה חכמת, והרמ"ה, כתב המאירי
- g. תוס' מנחות סד: ד"ה ארור
- h. תוס' בבא קמא פב: ד"ה ואסור

7. אופי שמחת פורים לדעת הרמב"ם

- a. מגילת אסתר ט:כ-כג
- b. רמב"ם הלכות מגילה ב:יד-יז
- c. מסכת מגילה ז: 'אמר רבא מיחייב...'

8. קריאת המגילה בלע"ז

- a. מסכת מגילה ח:ט: 'המשנה השנייה וגמרא עליה
- b. מסכת מגילה יז. משנה עד אשורית יצא', דף יח. 'קראה תרגום...קמ"ל
- c. תוס' מגילה ט. ד"ה כאן
- d. רי"ף מגילה ב. בגמרא 'אבל...: ר"ן ד"ה הקורא, גמ'
- e. רמב"ם הלכות תפילין א:ט, רמב"ם הלכות מגילה ב:ד
- f. שו"ע או"ח סימן תרצ:ט, ביאור הגר"א ומ"ב שם

9. השוואה בין מלאכת המשכן ובריאת עולם

- a. מסכת מגילה י: 'זהכתיב ויהי ביום השמיני...אחד'
- b. מסכת ברכות נה. 'אמר רב יהודה אמר רב יודע...נבקעו'

10. בענין הלל בפורים

- a. מסכת ערכין י:–: 'דאמר רבי יוחנן...:'
- b. מסכת מגילה יד. 'תנו רבנן...להכשירן ראשון'
- c. מהרש"א מגילה יד. ד"ה ומה
- d. טורי אבן מגילה יד. ד"ה כיון
- e. מאירי מגילה יד. ד"ה דבר
- f. שו"ע או"ח סימן תרצג:ג, מגן אברהם ס"ק ג, שערי תשובה ד"ה אין קורין, מ"ב ס"ק ז
- g. ערוך השולחן או"ח סימן תרצג:ד
- h. רמב"ם הלכות מגילה ג:ו

- i. מגילת אסתר ה:ג,ח י:א-ג
- j. פחד יצחק פורים סימן (בעניין קריאתה זו הליליא)

11. פרשת זכור

- a. ספר שמות יז:ח-טז
- b. ספר דברים כה:יז-יט
- c. ספרי סוף פרשת כי תצא 'זכור... בלב'
- d. מסכת מגילה יז. משנה עד 'לא יצא' דף יח. 'קראה על פה...זכור בפה'
- e. תוס' ברכות יג. ד"ה בלשון
- f. רמב"ם הלכות תפילה יג:כ, הלכות מלכים ה:ה
- g. רמב"ן על דברים כה:יז
- h. שו"ע או"ח סימן תרפה:ז, מ"א שם, מ"ב ס"ק יד-יח
- i. ערוך השולחן או"ח סימן תרפה:ה
- j. תרומת הדשן סימן קח
- k. רא"ש ברכות ז:כ 'תנו רבנן...איירי'

12. זכור שתהא שונה בפוך

- a. ספרא פרשת בחוקותי פרשתא א:ב-ג, פירוש ראב"ד ור"ש משנן
- b. מסכת מגילה יח. 'קראה...זכור בפה'
- c. רמב"ם הלכות מלכים ה:ה
- d. רמב"ם הלכות שבת כט:א-ב
- e. רמב"ם הלכות חמץ ומצה ז:א,ב,ו,ז
- f. רמב"ן דברים כד:ט, כה:יז

13. מקרא מגילה: בן עיר שהלך לכרך

- a. מסכת מגילה יט. משנה וגמרא עליה עד 'קרוי מוקף' עם רש"י
- b. ירושלמי מגילה ב:ג עם קרבן העדה ופני משה
- c. ר"ח על סוגיה לעיל, רי"ף על סוגיה לעיל, רמב"ם הלכות מגילה א:י
- d. בעל המאור, מלחמות ה', והשגות הראב"ד על הרי"ף
- e. שלטי גיבורים בשם ריא"ז אות ג
- f. שו"ע או"ח סימן תרפח:ב עם נושאי כלים

14. תענית י"ג ומקרא מגילה

- a. מסכת מגילה יט. משנה, גמרא 'מהיכן...כתובה כולה'
- b. ירושלמי מגילה ב:ד עד אמר כולה
- c. רמב"ם הלכות מגילה א:ג
- d. שו"ע או"ח סימן תרצ:ג עם מ"ב ס"ק ה
- e. מגילת אסתר

15. חיוב קטנים במגילה

- a. מסכת מגילה יט: משנה, דף כ. 'רבי יהודה מכשיר' עד המשנה
- b. תוס' מגילה יט: ד"ה ורבי

- c. ירושלמי מגילה ב:ה 'בר קפרא...ספק'
- d. תוס' מגילה כד. ד"ה אבל
- e. ר"ן על רי"ף מגילה ו: ד"ה מתני
- f. שו"ע או"ח סימן תרפט:א-ב, מ"ב ס"ק ו
- g. שו"ע או"ח סימן תרפט:ו עם ביאור הלכה שם, כל מ"ב שם
- h. ערוך השולחן או"ח סימן תרפט:ג

16. בנושא ספירת העומר

- a. ספר ויקרא כג:טו-טז
- b. מסכת מנחות סו. 'גופא...' עד המשנה, תוס' ד"ה זכר,
- c. רמב"ם הלכות תמידין ומוספין ז:כב-כה
- d. תוס' מגילה כ: ד"ה כל
- e. חידושי הרמב"ן קידושין (??)
- f. שו"ע או"ח סימן תפט:א,ב,ז,ח עם מ"ב
- g. ביאור הלכה שם ד"ה אחר תפילת ערבית, לספור העומר, וכן ראוי לעשות, מבעוד יום, סופר בשאר ימים

17. קריאת התורה ולימוד התורה בעמידה

- a. ספר נחמיה ח:ה-ט, ספר מלכים ב כג:א-ג
- b. מסכת מגילה כא. משנה עם רש"י, גמרא 'גמ'... עם רש"י, תוס' ד"ה אלמלא
- c. ירושלמי מגילה ד:א 'מהו...באימה וביראה'
- d. רי"ף מגילה יא: 'גמ'...
- e. רמב"ם הלכות תפילה יב:א, כסף משנה ד"ה אין התורגמן
- f. מסכת סוטה סט. 'אמר רבא...ענו'
- g. טור או"ח סימן קמו 'כתב רב שר שלום...
- h. מרדכי שבת סימן תכב
- i. ב"ח או"ח סימן תקא:א ד"ה וצריך לקרות, סימן תרצ:א ד"ה ומ"ש משמע
- j. שו"ע או"ח סימן קמא:א, מ"א ס"ק א
- k. שיעורים לזכר אבי מרי ז"ל חלק ב בענין תקנת משה ד"ה להשלמת, השוני (ר"י-רי"א)

18. לימוד התורה בלי הבנה

- a. שו"ע או"ח סימן נ:א, מ"א ס"ק ב
- b. ליקוטי תורה שיר השירים דף כז: אות ד ד"ה וביאור
- c. שו"ע הרב הלכות ת"ת ב:יב-יג
- d. חיי אדם י:יד
- e. מסכת מגילה כא. משנה, 'גמ'... עם רש"י
- f. טורי אבן מגילה כא. ד"ה תנא
- g. שפת אמת מגילה כא. ד"ה במשנה הקורא
- h. שיעורים לזכר אבי מרי ז"ל מאמר קריאת התורה בשבת, שני, בחמישי
- i. עיין מקורות במסכת חגיגה בענין קריאת הקהל בלי הבנה

19. יושב ועומד בקריאת המגילה

- a. מסכת מגילה כא. משנה, 'גמ... עם רש"י
- b. ירושלמי מגילה ד:א משנה, 'גמ... יושב'
- c. רמב"ם הלכות מגילה ב:ז
- d. טור או"ח סימן תרצ עד כבוד הציבור
- e. פני יהושע מגילה כא. ד"ה במשנה
- f. טורי אבן מגילה כא. ד"ה הקורא, תנא
- g. שפת אמת מגילה כא. ד"ה במשנה הקורא

20. ברכת הרב את ריבנו

- a. מסכת מגילה כא. 'מקום...לא יברך' עם רש"י, דף כא: 'מקום...המושיע' עם רש"י
- b. רמב"ם הלכות מגילה א:ג
- c. חידושי הריטב"א מגילה כא: ד"ה לאחריה
- d. ר"ן על רי"ף מגילה יב. ד"ה ברוך
- e. מאירי מגילה כא: ד"ה חמשה
- f. ספת העיטור חלק ב הל' מגילה קיד. 'ומסתברא...מילתא'
- g. טור או"ח סימן תרצב, בית יוסף ד"ה ויש, כתוב, דרכי משה ס"ק ד, ב"ח ד"ה ומ"ש ואינו
- h. שו"ע או"ח סימן תרצב:א, ביאור הגר"א ד"ה ואין, באר היטב ס"ק ד, ביאור הלכה ד"ה אלא
- i. ערוך השולחן או"ח סימן תרצב:ה
- j. ראש יוסף מגילה כא. ד"ה שם מקום

21. קריאה על ידי יותר מאחד

- a. מסכת מגילה כא. משנה עם רש"י, דף כא:—: 'קראה...ושמע' תוס' שם
- b. ר"ן רל הרי"ף מגילה יב. 'קראה...':
- c. מ"א או"ח סימן תרצב ס"ק ב, דגול מרבבה שם, הגהות רע"א שם
- d. שפת אמת מגילה כא. ד"ה במשנה קראה שנים
- e. מ"ב סימן תרצב ס"ק ב
- f. רא"ש מגילה ג:א 'קראה...על קריאת שליח ציבור'
- g. שו"ע או"ח סימן קמא:ב, סימן קלט:ג עם מ"ב

22. למי ראוי לקרוא ד' פסוקים

- a. מסכת מגילה כא: 'אמר רבא ראשון... עם רש"י
- b. ריטב"א מגילה כא: ד"ה ואסיקנא
- c. טורי אבן מגילה כא: ד"ה מ"מ
- d. ט"ז או"ח סימן קלז ס"ק ב

23. ברכת שהחיינו על המגילה, פורים, ומצוותיה

- a. מסכת מגילה כא: 'מקום...מנ"ח' עם רש"י
- b. ר"ן על רי"ף מגילה יב. ד"ה אמר
- c. תוס' מגילה ד. ד"ה חייב
- d. רמב"ם הלכות מגילה א:ג

- e. מאירי שבת כג. ד"ה מי
- f. שו"ע או"ח סימן תרצב:א, מ"א ס"ק א, ביאור הלכה שם ד"ה שהחיינו
24. אין פוחתין מהן, אין מוסיפין עליהן, ואין מפטירין בנביא
- a. מסכת מגילה כא. 'בשני...בנביא'
- b. מסכת שבת כד. 'דאמר רב...במנחה ביו"ט' עם רש"י, תוס' ד"ה שאלמלא
- c. תוס' מגילה כא. ד"ה הקורא
- d. ספר הישר לר"ת סימן רכב, תט"ז
- e. מאור על הרי"ף שבת יא. ד"ה מתני'
- f. רשב"א מגילה כא: ד"ה מתני'
- g. ריטב"א מגילה כא: ד"ה והא דתנן
- h. רמב"ם הלכות תפילה יב:ב, טז

25. שלשה עולים ועשרה פסוקים

- a. מסכת מגילה כא. משנה עם רש"י, דף כא: 'בשני...צבאם' עם רש"י בתוס' ד"ה אין
- b. בית יוסף או"ח סימן תרצג ד"ה ומוציאין, שו"ע או"ח סימן תרצג:ד
- c. מסכת ר"ה לב. משנה שנייה וגמרא עליה עד נעשו
- d. ריטב"א מגילה כא: ד"ה והא דאמרינן, שאמר
- e. מסכת פסחים קיז. 'דאמר ריב"ל...אחת'
- f. טורי אבן מגילה כא: ד"ה כנגד
- g. שיעורים לזכר אבי מרי חלק א דף קס"ו ד"ה שיעור
- h. שיעורים לזכר אבי מרי חלק ב דף רט-רי

26. בעשרה מאמרות נברא העולם

- a. ספר בראשית א:א-ג, ו, ט, י"א, י"ד, כ, כב, כד, כו, כח, כט, ב:יח
- b. מסכת מגילה כא: 'הני עשרה...צבאם'
- c. פרקי דרבי אליעזר פרק שלישי 'בעשרה...לבדו'

27. קריאת התורה על ראש חודש

- a. מסכת מגילה כא. 'בראשי...קורין ארבע' רש"י שם
- b. מסכת מגילה כא:—כב. 'בראשי...דולגן' עם רש"י
- c. רי"ף מגילה יב: 'גמ'...: ר"ן ד"ה גמ'
- d. תוס' מגילה כב. ד"ה אין, שאני עם מהרש"א
- e. מסכת סופרים יז:ט-י
- f. רמב"ן מגילה כא. ד"ה בעא, וראיתי, ועיקר, והנה
- g. שו"ע או"ח סימן תכג:ב, ביאור הגר"א שם,

28. דילוג שלא לצורך

- a. מסכת מגילה כא:—כב. 'ובראשי...דולגן' עם רש"י
- b. ראבי"ה חלק ב סימן תקנא 'ושמחת...':

29. קריאת התורה של תענית ציבור

- a. מסכת מגילה כא. 'בראשי...קורין ארבע', דף כב.—: 'זה...שבעה' עם רש"י

- b. רמב"ן תורת האדם דף ר"ס 'אלא... :
 c. שיעורים לזכר אבי מרי חלק א דף פ–פא
30. ברכה לפני ואחרי קריאת התורה
- a. מסכת ברכות כא. 'אמר רב יהודה...שטעונה לאחריה'
 b. מסכת מגילה כא. משנה, רש"י ד"ה הפותח, תוס' ד"ה הפותח
 c. מסכת מגילה כא: 'אין...היוצאין' עם רש"י
 d. ריטב"א מגילה כא: ד"ה תנא, והאידנא
 e. ר"ן על הרי"ף מגילה יב: 'הפותח... :
 f. מסכת מגילה לא. 'אין...כולן', דף לא: 'בתעניות...עמצן אמרן' תוס' ד"ה אין
 g. ט"ז או"ח סימן תכ"ח ס"ק ה
 h. טורי אבן מגילה לא: ד"ה לפי
 i. שו"ת חתם סופר סימן קע ד"ה וראיתי
 j. ראש יוסף מגילה לא: ד"ה שם בגמרא
 k. שיעורים לזכר אבי מרי חלק ב דף ג ד"ה חובת
 l. מאירי מגילה ג:ב 'הפותח...לבטלה'
 m. הגהות מיימונית הלכות תפילה פרק י"ב אות ג
 n. טור או"ח סימן קלט:ו, בית יוסף ד"ה כתב רבינו
 o. רא"ש מגילה ג:א
 p. שו"ע או"ח סימן קלט:ו, ביאור הגר"א ס"ק כ, ביאור הלכה ד"ה והברכות
31. עלייה ראשונה לכהן או ת"ח
- a. מסכת גיטין נט. 'מתני' אלו...ישראל' עם רש"י, דף נט: 'תניא...כייפי ליה'
 b. מסכת מגילה כב. –: 'זה...נפקי' עם רש"י
 c. מסכת מגילה כז:–כח. 'שאלו תלמידיו את ר' פרידא...כהן' ולא ברכתי...בשוין' עם רש"י
 d. תוס' שם ד"ה כי
 e. רשב"א מגילה כב. ד"ה וכי
 f. רמב"ם הלכות תפילה יב:יה
 g. שו"ע או"ח סימן קלה:ג–ד
32. קריאת התורה בט' באב
- a. מסכת מגילה כב: 'דתניא...לעולם קורין בג' ומפטיר בא' עם רש"י
 b. מסכת בבא קמא פב. 'עשרה...ובחמישי' ושיהו...'
 c. טורי אבן מגילה כב: ד"ה בשלישי, ומפטיר
 d. מסכת מגילה ל:–לא. משנה, דף לא: 'בתשעה... :
 e. סכת תענית ל. 'תנו רבנן...שבירמיה'
 f. שיעורים לזכר אבי מרי חלק א מאמר קריאת התורה במועדים אות ד
33. איסור מלאכה בראש חודש
- a. סכת מגילה כב. –: 'זה...מינה' עם רש"י, תוס' ד"ה ושאין
 b. ספר שמואל א כח:יה–יט עם תרגום יונתן

- c. מסכת חגיגה יח. 'דתנו... בעשיית מלאכה; תוס' ד"ה ראש
  - d. סכת שבת כד. 'איבעיא להו מהו להזכיר... מזכרינן' תוס' ד"ה או
  - e. מרדכי מגילה סימן תת"ו
  - f. אור זרוע חלק א הל' ראש חודש סימן תנד
  - g. טור או"ח סימן תי"ז, בית יוסף ד"ה כתב הרוקח, כתב רבינו ירוחם, ב"ח ד"ה ולפי, מכל
  - h. שו"ע או"ח סימן תיז
  - i. טורי אבן מגילה כב. ד"ה ושאינ, ול"ג, מיהו
34. נפילת אפיים

- a. מסכת תענית יד: 'אמר רבי אלעזר... פניך' עם רש"י
- b. מסכת ברכות לד: 'ת"ר... אצלו' עם רש"י
- c. מסכת מגילה כב: 'גופא...': עם רש"י ותוס' ד"ה אין
- d. שפת אמת מגילה כב: ד"ה בגמ' אלא
- e. רי"ף מגילה יז. 'אמר רבי אלעזר...': ר"ן ד"ה אין
- f. רא"ש מגילה ג:ד
- g. רמב"ם הלכות תפילה ה:א, יג-טו עם ראב"ד
- h. טור או"ח סימן קלא 'ורב נטרונאי כתב...היא'
- i. שו"ת ריב"ש סימן תי"ב
- j. שו"ע או"ח סימן קלא:ב

35. איסור אבן משכית

- a. מסכת מגילה כב: 'גופא...בלבד'
- b. ספר ויקרא כו:א עם רש"י
- c. רמב"ם הלכות ע"ז ו:ו-ח, עבדות המלך ד"ה והנה

36. עליות בשבת יו"ט ויום הכיפורים

- a. ספר מלכים ב כה:יח-יט, ספר ירמיהו נב:כד-כה, מגילת אסתר א:יד, ח:א-ט
- b. מסכת מגילה כג. 'ביום טוב... בעובדיה' עם רש"י, תוס' ד"ה הני, שבעה, אמר
- c. ר"ן על הרי"ף מגילה יב: ד"ה מתני'
- d. ריטב"א מגילה כג. ד"ה וחד
- e. מסכת סנהדרין ב. 'עיבור שנה... מעוברת' דף י: 'הני...': עם רש"י, תוס' ד"ה שבעה
- f. טורי אבן מגילה כג. ד"ה ביוה"כ
- g. שיעורים לזכר אבי מרי חלק א דפים קסז-קסח

37. האם נשים חייבות בקריאת התורה ואם לאו למה עולות?

- a. מסכת מגילה כג. 'תנו רבנן... צבור'
- b. מסכת סופרים יח:ד
- c. מסכת ר"ח לג. 'אין... רשות' ותוס' ד"ה הא
- d. מ"א או"ח סימן רפב ס"ק ו
- e. טורי אבן מגילה כב: ד"ה ושאינ
- f. טורי אבן מגילה כג. ד"ה הכל

g. שיעורים לזכר אבי מרי ז"ל חלק ב דפים צו-צז
38. הכל עולין למנין שבעה:מי הם הכל ולמה הם עולים?

- a. מסכת מגילה כג. 'תנו רבנן...ציבור'
- b. שו"ת ריב"ש סימן שכו
- c. ב"ח סו"ח סימן תרפ"ה ד"ה כתב המהרש"ל
- d. רמב"ם הלכות תפילה יב:יז, הגהות מיימונית אות ס
- e. סמ"ג מצוה י"ט ד"ה כמה, עשה דרבנן ד ד"ה תניא בתוספתא
- f. ר"ן על הרי"ף מגילה יג. ד"ה הכל
- g. תוס' ר"ה לג. ד"ה הא
- h. בית יוסף או"ח סימן רפב ד"ה וכתב ר"ד אבודרהם,
- i. שו"ע או"ח סימן רפב:ג, מ"א ס"ק ו, הגהות רע"א ד"ה אבל
- j. שו"ת פנים מאירות חלק ב סימן נד

39. בענין כבוד הציבור

- a. מסכת מגילה כג. 'תנו רבנן...ציבור'
- b. מסכת מגילה כד. משנה, דף כד: 'פוחח...נמי משום כבוד הציבור' עם רש"י
- c. מסכת יומא סח: 'המשנה עד פה' דף ע. 'ובעשור...ציבור'
- d. מסכת גיטין ס. 'רבה...ציבור'
- e. מסכת סוטה לט: 'אמר רבי תנחום אמר ריב"ל שליח...כבוד הציבור'
- f. רי"ף גיטין כז: 'רבה...הציבור' ר"ן ד"ה מפני
- g. רמב"ם הלכות תפילה יב:יז, יב:כג
- h. מסכת ברכות ב: 'אמר ליה רבינא...' ריטב"א מגילה ד. ד"ה שאף
- i. ראבי"ה חלק ב סימן תקנ"ד 'אלא...אינן כמצוותן'
- j. בית יוסף או"ח סימן נג ד"ה ובסדר, ב"ח שם ד"ה ולפע"ד
- k. טור או"ח סימן קמג, בית יוסף ד"ה ומה

40. האם חילוני עולה למנין עשרה לתפילה בציבור

- a. שו"ע או"ח סימן נא:ה עם מ"ב ס"ק מז
- b. מסכת מגילה כג: 'מתני' אין...מעשרה' רש"י שם תוס' ד"ה ואין, 'גמ'... עם רש"י
- c. שו"ע או"ח סימן סט:א
- d. מסכת סנהדרין עד: 'וכמה...כאן עשרה וכולהו ישראל' עם רש"י
- e. מסכת ערכין טו: 'תנא דבי רבי ישמעאל...מנשוא' דף טו. משנה
- f. אגרות משה או"ח חלק א סימן כג

41. מפטיר עולה למנין שבעה

- a. מסכת מגילה כג.-: 'איבעיא...סליק' עם רש"י
- b. מסכת מגילה כב: 'דתניא...ומפטיר אחד' עם רש"י
- c. מסכת תענית כט: 'חל...ומפטיר אחד' תוס' ד"ה בשני, רש"י מגילה כג. ד"ה חד
- d. מסכת מגילה כט: 'אמר רב יצחק בר נפחא ר"ח...תשא' 'איתמר חל להיות...ועשית'
- e. תוס' מגילה כד. ד"ה חד, כיון

f. רי"ף מגילה יג. 'איבעיא...:

g. רמב"ם הלכות תפילה יב:יז

42. דין רחוב ושאר מקומות שאינן קבועין לתפילה

a. מסכת תענית טו. משנה

b. מסכת מגילה כה: משנה עם רש"י, דף כו. 'גמ'....' תוס' ד"ה בני

c. רמב"ם הלכות תפילה יא:כא

d. ריטב"א מגילה כו. ד"ה אבל

e. טור או"ח סימן קנד, בית יוסף ד"ה כתב מהר"י

f. שו"ע או"ח סימן קנד:א-ב, מ"א ס"ק א, ביאור הלכה ד"ה רחבה

g. חכמת אדם פו:טו

h. ערוך השולחן או"ח סימן קנד:ז

i. ירושלמי מגילה ג:א 'גמ'...תני...אמת'

j. רמב"ן מגילה כז: 'אלא מתניתין...כשמה'

43. מעלין בקודש ולא מורידין

a. ספר שמות לח:כא-כב, רש"י, אבן עזרא, רמב"ן

b. ספר במדבר טז:טז-יח, לה; יז:א-ג

c. מסכת מנחות צט. 'מנא לן דאין...גופו של מזבח' שם רש"י

d. מסכת מגילה כה:—כו. משנה עם רש"י

e. טורי אבן מגילה כה: ד"ה אבל

f. רמב"ם הלכות תפילה יא:יד

g. טורי אבן מגילה כו. ד"ה אבל

44. בית כנסת של כרך

a. תוספתא מגילה ב:ז, ב:י 'אמר...:

b. מסכת מגילה כה: משנה, דף כו. 'בית הכנסת לוקחין...מקודש בלבד' עם רש"י ותוס' ד"ה כיון

c. רמב"ם הלכות תפילה יא:טז

d. רשב"א מגילה כו. ד"ה אבל

e. רמב"ן מגילה כה: ד"ה וכן

f. תוס' מגילה כו. ד"ה ואמאי

g. אור זרוע הלכות בית הכנסת סימן שפ"ה 'א"ר...אני למכור'

45. ירושלים לא נתחלקה לשבטים

a. מסכת מגילה כו. 'מיתבי...שלהן' עם רש"י

b. רמב"ם הלכות בית הבחירה ז:יד

c. ריטב"א מגילה כו. ד"ה מיתבי

46. השכרת בתים בירושלים

a. מסכת מגילה כו. 'תניא...ומשכא באושפיזיה' עם רש"י ותוס' ד"ה אף

b. ריטב"א מגילה כו. ד"ה והאי

c. ר"ח מגילה כו. 'אמר אביי...ואכלו'

47. לא שנו אלא שלא מכרו שבעה טובי העיר

- a. מסכת מגילה כו. –: 'אמר רבא...וזרעה' עם רש"י, ר"ח 'אמר רבא...וזרעה'
- b. מסכת מגילה כח: 'אמר רב אסי...ראש' תוס' ד"ה בתי
- c. תוס' רי"ד מהדורא קמא מגילה כו. ד"ה בני, מהדורא תנינא כו. ד"ה והא
- d. רמב"ם הלכות תפילה יא:יז, כסף משנה ד"ה ואם, וכתב
- e. רמב"ן מגילה כה: ד"ה לפי, וכן, והא
- f. ריטב"א מגילה פרק בני העיר ד"ה והא

48. הירושלמי על ז' טובי העיר

- a. ירושלמי מגילה ג:ב 'גמרא...בסתם'
- b. רמב"ן מגילה כה: ד"ה וכן
- c. רשב"א מגילה כה: ד"ה בני

49. משמעות ז' טובי העיר ומשמעות אנשי מעמד העיר

- a. מסכת מגילה כה: משנה
- b. תוספתא מגילה ב:ז, ב:ט 'הפוסק צדקה...'
- c. מסכת מגילה כו. –: 'אמר רבא...דמי'
- d. רשב"א מגילה כה: ד"ה בני
- e. רמב"ן מגילה כה: ד"ה לפי

50. בנין בית הכנסת חדש בחומרי הישן

- a. מסכת מגילה כו: רמי...ואסר ליה' עם רש"י
- b. מסכת בבא בתרא ג: 'אמר...סתר'
- c. אור זרוע חלק ב סימן שפה ד"ה בני
- d. רי"ף מגילה ז:–ח. 'אמר רב חסדא...'
- e. ריטב"א מגילה כו: ד"ה רמי
- f. רמב"ם הלכות תפילה יא:יב

51. השכרת בית הכנסת

- a. מסכת מגילה כו: 'אמר רבא...בה' עם רש"י
- b. מסכת מגילה כז: כל משניות
- c. תוס' מגילה כו: ד"ה אוגורה
- d. ריטב"א מגילה כו: ד"ה אמר רבא הני, אוגרה
- e. שפת אמת מגילה כו: ד"ה שם בגמ' אמר
- f. שו"ע או"ח סימן קנג:יא
- g. שו"ת הרא"ש ה:א
- h. מ"ב סימן תקא ס"ק ע"א, שער הציון ס"ק סה

52. הגדרת הזמנה לענין המנה מילתא

- a. מסכת סנהדרין מז:–מח. 'איתמר...קדושה' תוס' ד"ה מאי
- b. מסכת מגילה כו: 'אמר רבא...למאן דאמר' עם רש"י
- c. ריטב"א מגילה כו: ד"ה וה"מ

- d. טורי אבן מגילה כו: ד"ה ואפילו
- e. שפת אמת מגילה כו: ד"ה שם בגמ' אפילו
- f. רמב"ן מגילה כה: ד"ה לפי
- g. ריטב"א מגילה פרק בני העיר ד"ה בני

53. עניין מתנה

- a. מסכת מגילה כו: 'מתנה...בזביני' עם רש"י
- b. מסכת בבא מציעא טז. 'במתנה...ליה מתנה'
- c. גליון הש"ס מגילה כו: ד"ה שם פליגי
- d. רי"ף מגילה ח. 'מתנה...'
- e. רמב"ן מגילה כה: ד"ה ולפי, וכן
- f. רא"ש מגילה ד:א 'מתנה...'
- g. רשב"א מגילה כו: ד"ה מתנה
- h. ריטב"א מגילה כו: ד"ה מתנה
- i. ר"ן על רי"ף מגילה ח. ד"ה ומאן
- j. רמב"ם הלכות תפילה יא:ז-כ

54. דין קדושה בתפילין

- a. מסכת מגילה כו: 'תנו רבנן...ורצועותיהן'
- b. מסכת מנחות לד: 'והא...קלא', רש"י ד"ה תפילין
- c. מסכת מנחות לה: 'אמר רב פפא...לא' 'אמר רב יהודה...מסיני' 'וראו...שבראש' עם רש"י
- d. מסכת מנחות לז: 'אמר...לאחרים לאות'
- e. מסכת שבת כח: 'ואלא הא...מי גמירי'
- f. מסכת שבת סב. 'והרי...: עם רש"י, תוס' ד"ה שין
- g. תוס' מגילה כו: ד"ה תשמישי
- h. תוס' מנחות לה: ד"ה אלו
- i. מסכת עירובין צז. ד"ה קשר
- j. רמב"ם הלכות תפילין ג:א, כסף משנה ד"ה ושיהיה הקשר
- k. רמב"ם הלכות תפילין ג:טז
- l. חידושי מרן גרי"ז הלוי ה' תפילין ג:טז

55. תשמישי מצוה וקדושה

- a. מסכת מגילה כו: 'תנו רבנן...קמ"ל' עם רש"י, תוס' ד"ה מריש, ר"ח 'ת"ר...קדושה'
- b. רי"ף מגילה ח: 'ואמר רבא הני...'
- c. גליון הש"ס מגילה כו: ד"ה שם לנטורי
- d. ר"ן על הרי"ף ח. ד"ה תשמישי
- e. רמב"ם הלכות ספר תורה י:ד
- f. שפת אמת מגילה כו: ד"ה שם בגמ' א"ר
- g. מרדכי מגילה סימן תתכ"א
- h. אור זרוע חלק ב סימן שפו

- i. מאירי מגילה פרק ד ד"ה תשמישי
  - j. שו"ע או"ח סימן קנד:ג, סימן קנד:ו, ביאור הלכה ד"ה אבל
56. בעניין גניזה

- a. מסכת מגילה כו: 'אמר מר... רבים'
  - b. רמב"ם הלכות ספר תורה י:ג
  - c. מאירי מגילה כו: ד"ה מטפחות
  - d. שו"ע או"ח סימן קנד:ד-ה, ביאור הלכה ד"ה וגונזין
57. האם ארון הקודש מקבל טומאה?

- a. מסכת מגילה כו: 'ההוא בי... אפשר' עם רש"י
  - b. מסכת בבא בתרא יט:—כ. 'אמר שמואל ריקק... ממעטין בחלון' דף כ.:—'מלח... בחבירו'
  - c. תוס' שם ד"ה הא
  - d. ריטב"א מגילה כו: ד"ה ההוא
  - e. מאירי מגילה כו: ד"ה כל
  - f. רמב"ם הלכות כלים ג:א-ב, עם ראב"ד
  - g. טורי אבן חגיגה כו: ד"ה ות"ל
  - h. רמב"ם הלכות תפילה יא:ב-ג
  - i. השמטות הרמב"ן לספר המצוות לא תעשה ג'
58. הנאת חכמים ותלמידיהם בביכ

- a. מסכת מגילה כח.:—'גמרא... רבים' ז'אין נותנין... דאסתנא' עם רש"י
  - b. ר"ן על הרי"ף מגילה ט. ד"ה רבינא
  - c. אור זרוע חלק ב סימן שפח
  - d. הגהות אשר"י מגילה ד:ז ד"ה אבל
  - e. רמב"ם הלכות תפילה יא:ו
59. קדושת בית הכנסת יחסית לבית מדרש

a. יחס תורה ותפילה

- i. מסכת שבת יא. 'דתניא חברים... ולתפילה'
- ii. מסכת שבת י. 'רבא חזייא... תועבה'
- iii. מסכת ברכות כא. 'ורבי אלעזר...'
- iv. מסכת ברכות לא. 'יכול יתפלל אדם כל היום... וגו'
- v. מסכת ברכות ל. 'ר' אמי... גרסי'
- vi. מסכת מגילה כו:—כז. 'ואמר... עם רש"י'

b. זה מול זה בפועל

- i. מסכת מגילה כו:—כז. 'ואמר... עם רש"י, תוס' ד"ה כוותיה
- ii. מסכת יומא יא. 'תניא... במזוזה'
- iii. ירושלמי מגילה ג:ג 'תני... לחכמים בתלמידיהם'
- iv. ראב"י"ה חלק ב סימן תקצ"א
- v. מסכת מגילה כה:—כו. משנה

- .vi טורי אבן מגילה פרק ד ד"ה בני
- .vii ירושלמי מגילה ג:א מהו...אלישע'
- .viii אור זרוע חלק ב סימן שפ"ו ירושלמי מהו...
- .ix הגהות אשר"י ד:ד ד"ה וכן
- .x תוס' חולין צז. ד"ה אמר
- .xi שפת אמר מגילה כז. ד"ה בגמ' כותי

.c דין שינה

- .d תוספתא מגילה ב:יא עד ישינין בהן
- .e מסכת ברכות כה. 'הני ציפי...גרסי'
- .f בית יוסף או"ח סימן קנ"א ד"ה ולא
- .g ר"ן על הרי"ף מגילה ט. ד"ה רבינא
- .h שו"ע או"ח סימן קנא:ג, הגהות רע"א שם, מ"ב ס"ק ט"ז, ביאור הלכה ד"ה אבל

60. למכות ס"ת ישן ולקח בו חדש, ודין מטפחות

- .a מסכת מגילה כה:—כו. משנה
- .b מסכת מגילה כז. 'אבל...לעולם' עם רש"י
- .c רשב"א מגילה כז. ד"ה כיון
- .d רמב"ם הלכות תפילה יא:יד עם כסף משנה, רמב"ם הלכות ס"ת י:ב
- .e טורי אבן מגילה כז. ד"ה אבל
- .f ראבי"ה חלק ב סימן תק"פ
- .g שו"ע או"ח סימן קנג:י
- .h ריטב"א מגילה כז. ד"ה תנו רבנן

61. מותר למכור ס"ת ללמוד תורה ולישא אישה

- .a מסכת מגילה כז. 'דאמר רבי יוחנן משום ר"מ...בתורה לא'
- .b הלכות ספר התורה של רא"ש סימן א
- .c תוס' חגיגה ב: ד"ה לא
- .d תוס' גיטין מא: ד"ה לא
- .e אור זרוע חלק ב סימן שפו ז'מותר למכור...
- .f מסכת ע"ז כ: 'מכאן...זהירות' רש"י שם

62. מעמד חומשים ונביאים

- .a מסכת מגילה כה:—כו. משנה עם רש"י
- .b מסכת מגילה כז. 'גוללין...במטפחות ס"ת'
- .c רמב"ם הלכות תפילה יא:יד
- .d טורי אבן פרק רביעי כה: ד"ה ספרים

63. מותריהן

- .a מסכת מגילה כה:—כו. המשנה עם רש"י, דף כז. 'וכן...דמתא' עם רש"י, תוס' ד"ה אבל
- .b חידושי הר"ן מגילה כז. ד"ה אבל
- .c מסכת שקלים ב:ה

- d. רשב"א מגילה כז. ד"ה אבל
- e. אור זרוע חלק א סימן ו הלכות צדקה 'ומסקנא...אפילו לדבר מצוה'
- f. רא"ש בבא בתרא א:כט 'והא...מצוה מותר לשנותה'
- g. מאירי מגילה כז. ד"ה כבר
- h. שו"ע או"ח סימן קנג:ה, ט"ז ס"ק ב, מ"א ס"ק ו, מ"ב ס"ק י"ד, שער ציון ס"ק י
64. קדושת בית הכנסת של עזרת נשים
- a. חכמת אדם פו:טו
- b. ערוך השולחן או"ח סימן קנד:ז
- c. רמב"ן מגילה כז: 'אלא מתניתין...כשמה'
65. קריאת התורה של חנוכה בימי חול
- a. מסכת מגילה ל: עד חדשיכם, רש"י ד"ה בחנוכה, דף לא. 'שנאמר... דף לב. 'וידבר...בם'
- b. טור או"ח סימן תרפד, ב"ח ד"ה וקורין
- c. מסכת סופרים כ:י"א
- d. סדור רב עמרם גאון סימן ס"ב
- e. רמב"ם הלכות תפילה יג:ז, הגהות מיימונית אות ל,ג
- f. שו"ע או"ח סימן תרפד:א, ביאור הגר"א ד"ה ביום שני, מ"ב ס"ק ג
- g. מסכת מגילה כט: 'איתמר ר"ח...ר"ח עיקר' רש"י שם, תוס' ד"ה והלכתא
- h. בית יוסף או"ח סימן תרפ"ד ד"ה ואם חל
- i. שו"ע או"ח סימן תרפד:ג, מ"א ס"ק א, לבושי שרד, מ"ב ס"ק יג
66. הלך לעיר אחרת ופסקו עליו צדקה
- a. מסכת מגילה כז:—: 'אמר רבי יוחנן... עם רש"י
- b. רמב"ם הלכות מתנות עניים ז:יד
- c. אור זרוע חלק א הל' צדקה סימן י עד כך נראה בעיני
- d. שו"ע יו"ד סימן רנו:ו, ט"ז ס"ק ו, ש"ך ס"ק י"ב
67. קריאת התורה של חנוכה
- a. מסכת מגילה כט. במשנה 'לכל... עם רש"י, תוס' ד"ה לכל
- b. רמב"ם פירוש המשנה מגילה ג:ה
- c. מסכת מגילה כט: 'ואמר רבי יצחק נפחא...בחנוכה' 'איתמר...ור"ח עיקר'
- d. רש"י שם ד"ה אין משגיחין, תוס' ד"ה והלכתא
- e. ירושלמי מגילה ג:ה 'ירמיה ספרא...מחמת ר"ח
- f. מסכת מגילה ל: משנה, רש"י שם, דף לא. 'שנאמר...: דף לב. 'וידבר...בחג' רש"י
- g. מסכת סופרים יב:ז, כ:י"ב
- h. סדור רב עמרם גאון סימן ס"ב
- i. רמב"ם הלכות תפילה יג:ח, יג:ז,כד הגהות מיימונית אות ל,מ,ג
- j. טור או"ח סימן תרפד, ב"ח ד"ה קורין, בית יוסף ד"ה ואם חל
- k. שו"ע או"ח סימן תרפד:א, ביאור הגר"א ד"ה ביום שני, סימן תרפד:ג, מ"א ס"ק ג, לבושי שרד
- שם

1. שו"ת רשב"א חלק א סימן ת"ע
m. מ"ב או"ח סימן תרפד ס"ק ג, יג